

ԹԵՄԱԿԱՆ-ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՆԱՎԱՔ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Նոկտեմբերի 31-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի նախագահությամբ սկսվեց Թեմական-Ներկայացուցչական խորհրդակցական հավաքը՝ նվիրված Մայր Տաճարի օծման 1700-ամյա հոբելյանին:

Վեհափառ Հայրապետի հրավերին ընդառաջ Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու բոլոր թեմերի առաջնորդներն ու փոխառն թեմերի աշխարհական ներկայացուցիչները հավաքվեցին Ս. Էջմիածնում միասնաբար աղոթք բարձրացնելու առ Աստված և իրենց սերն ու հավատարմությունը վերստին հաստատելու հանդեպ համայն հայության հոգևոր կենտրոն Ս. Էջմիածինը: 1700-ամյա հոբելյանի խորհրդով համախմբված ժողովականները երկօրյա հավաքի ընթացքում քննարկեցին նաև Հայ Եկեղեցու առջև ծառայած գանազան խնդիրներ: Նավաքի բացման իրենց մասնակցությունը բերեցին նաև ՏՄ ԱԾ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը և ՏՄ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը:

Մայր Տաճարի օծման 1700-ամյակի փոնակապարտությունների կազմակերպման հանձնախմբի արենապետ, ԱՄՆ Արևելյան թեմի առաջնորդ Տ. Խաժակ արքեպս. Պարսամյանն իր բացման խոսքում կարևորեց հավաքի գումարումը և բարձր գնահատեց կազմակերպիչ հանձնախմբի արենապետ, Արարաբյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Նավասարդ եպս. Կոնյանի և փոխարենապետ, ՏՄ Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Մարգարյանի ջանքերը:

Այնուհետև ներկաներին ողջունեցին ՏՄ ԱԾ նախագահն ու ՏՄ վարչապետը:

«21-րդ դարում մեր ազգը, երկիրն ու պետությունը բազմաթիվ փորձությունների առաջ են գտնվում: Այսօր, առավել քան երբևէ, չափազանց կարևոր է համախմբված հանդես գալը և համախմբված հանդես գալը նաև մեր Մայր Եկեղեցու շուրջ: ...Մենք, իրոք, պետք է ջանքեր գործադրենք, որ պետությունը, ազգը և Եկեղեցին լինեն միասնական: Որովհետև միայն միասնությամբ կարող ենք լուծել այն համազգային խնդիրները, որ դրված են մեր ժողովրդի ու ազգի առջև», - ասաց Արթուր Բաղդասարյանը:

Ողջույնի իր խոսքում Անդրանիկ Մարգարյանը, ներկայացուցչական հավաքը բնութագրելով իբրև եկեղեցական կյանքի նշանակալից երևույթ, մասնավորապես նշեց.

«Նաշվի առնելով աշխարհում և մեզ մոտ կատարվող հասարակական ու քաղաքական փոփոխությունները և հոգևոր կյանքի զարգացումները, մենք պետք է պարզապես լինենք միասնաբար դիմագրավելու արդի բոլոր մարտահրավերները, ազգային մեր յուրահատկությամբ ու ավանդույթներով գտնելու դրանց հետ հարաբերվելու նոր ձևեր և ուղիներ: Հոգևոր ոլորտում այս խնդրի լուծման մեջ, անշուշտ, անփոխարինելի է 1700-ամյա Հայոց ազգային Եկեղեցու առաքելությունը»:

Վարչապետը հույս հայտնեց, որ ներկայացուցչական այս հավաքը «ազգային-եկեղեցական կյանքի զարգացման կարևոր հանգրվան կդառնա, կնպաստի մեր ազգային ինքնության ամրապնդմանն ու համազգային միաբանությանը, պայմաններ կստեղծի բարոյա-

կան և օրինապահ քաղաքացու նկարագրի կերպման համար, ինչը Էսկան նշանակություն ունի հայոց նորանկախ պետության գորացման գործում»:

Այս հավաքի մասնակիցներին իր պարզամը հղեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը (տես էջ 8):

Նորին Սրբությունը հանգամանորեն անդրադարձավ Հայ Եկեղեցու առաքելությանն ու ներկայիս մարտահրավերներին՝ կարևորելով թեմական ներկայացուցչական, ինչպես նաև եպիսկոպոսաց հավաքների պարբերական անցկացումը, որոնք պարասխտան կրան ազգային-եկեղեցական կյանքի կանոնական, ծիսական, վարչական, բարոյա-կրթական ու բազմաթիվ այլ հարցերի և կհստակեցնեն Եկեղեցու դիրքորոշումը մերօրյա երևույթների նկարմամբ:

«Մեր դիրքորոշումները առավել ներկա պիտի դարձնեն մեր ժողովրդի կյանքում մեր Եկեղեցին, որի դարավոր հարուստ գանձարանից բաշխվող քրիստոնեական արժեքներն ու հայրենական ավանդները պիտի դառնան հասարակական մեր կյանքի արժեքային համակարգի հիմքը և առաջնորդող ուժը և զորացնեն ու ամրապնդեն մեր պետականության հիմքը», - ասաց Հայոց Հայրապետը: Հավաքի մասնակիցներին Նորին Սրբությունը նաև ներկայացրեց Հայ Եկեղեցու ծառայությունը կրթության, քրիստոնեական դաստիարակության, եկեղեցականաց նոր սերնդի պարասպության, եկեղեցաշինության, սոցիալական, հրատարակչական և այլ ոլորտներում:

Բացման արարողությունից հետո ներկայացուցչական հավաքն սկսեց իր աշխատանքները: Այնուհետև սպեղծվեցին աշխատանքային չորս խմբեր, որոնք հաջորդ օրն իրենց քննարկումների ընթացքում անդրադարձան Եկեղեցի-հասարակություն, Եկեղեցի-անհատ, Եկեղեցի-պետություն հարաբերություններին:

Քննարկումների ավարտին հավաքի աշխատանքներն ամփոփեց և ամենքին իր Հայրապետական գնահատանքի խոսքն ուղղեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը:

«Վերստին փառք ենք առ Աստված բարձրացնում, որ այս առիթը, այս շնորհն ամենքիս պարգևեց՝ Մայր Տաճարի օժման 1700-ամյակի հոբելյանական փարում գրնվելու Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, որին մեր հայացքը հառած ապրում ենք և գործում, ուր էլ որ լինենք: Ս. Էջմիածնով ոգեշնչվում ենք, Ս. Էջմիածնով հստակորեն փնտնում ենք մեր առաքելության ճանապարհը, մեր կյանքի ուղին», - նշեց Նորին Սրբությունն իր խոսքում: Վեհափառ Հայրապետը նաև անդրադարձավ սպազա ծրագրերին, նմանատիպ հավաքների անհրաժեշտությանը, Եկեղեցու առաջ ծառայած խնդիրներին ու դրանց հաղթահարման ուղիները գրնելուն՝ հորդորելով հավաքի մասնակիցներին առավել ջանասիրությամբ ու նվիրումով լծվել մեր Եկեղեցու գորացման ու պայծառացման նվիրական գործին:

Թեմական-ներկայացուցչական հավաքի ավարտից հետո եկեղեցականների մեծաշուք թափորով Վեհափառ Հայրապետն առաջնորդվեց Մայր Տաճար, ուր Նորին Սրբության գահակալության չորրորդ փարեդարձի նախափոռակին կափարվեց կիրակնամտի երեկոյան հանդիսավոր ժամերգություն:

ԹԵՄԱՆԱՆՆԵՐԻ ԱՅՄԱՑՈՒՇԱՆՆԵՐԻ ԴՆԱԾՔԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

ՀԱՆՁՆԱՆՄԻՄԲԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

Նաջորդ օրը, նոյեմբերի 2-ին, երեկոյան ժամերգությունից հետո, Մայր Տաճարի օժան 1700-ամյակի առիթով Մայր Տաճարում հոգևոր երաժշտության կապարմամբ հանդես եկավ «Նիլիարդ» (Hilliard) համույթը (Դեյվիդ Ջեյմս, Ռոջերս Բովեյ-Բրամփ, Մթիվեն Նարոլդ, Գորդոն Ջոնս): Այն այսօրվա ճանաչված խմբերից մեկն է, որ հանդես է գալիս թե՛ եվրոպական հոգևոր երաժշտության և թե՛ ժամանակակից կոմպոզիտորների կողմից հարուկ իրենց համար գրված գործերի բարձրարվեստ կապարումներով:

«Նիլիարդի» հայաստանյան համերգների ծրագրի մի զգալի մասը կազմում էին հայ հոգևոր երգերը: V-XV դարերի հայ երաժշտության այդ գոհարները համույթի համար խնամքով ընտրել և ներկայացրել էր «Վեմ» ռադիոկայանը՝ այսպիսով նպաստելով հայ հոգևոր երգի միջազգային փարածմանը: Նույն այս նպատակն էր հետապնդում Սաղմոսավանքում այս համույթի կապարմամբ շարականների ձայնագրությունը:

Թե՛ նոյեմբերի 1-ին Երևանի ֆիլիարմոնիայում և թե՛ նոյեմբերի 2-ին Մայր Տաճարում փրված համերգների ծրագրում հայ միջնադարյան երաժշտությունից բացի ընդգրկված էին նաև եվրոպական հոգևոր երաժշտության վաղ շրջանի մեծանուն կոմպոզիտորներ Թոմաս Թալխիսի (վլխճ. 1585 թ.), Ջովաննի Պիետրուիջի դա Պալեստրինայի (1525-1594 թթ.) Օռլանդո Դի Լասոյի (1532-1594 թթ.) սպեղծագործությունները:

Համույթի հայաստանյան համերգների գլխավոր հովանավորն էր Թուֆենկյան ընկերությունը:

Մայր Տաճարի 1700-ամյակին նվիրված այս համերգը դարձավ նաև վերջին ակորդը եպիսկոպոսաց և թեմական-ներկայացուցչական ժողովների՝ յուրօրինակ մի նվեր դառնալով նաև Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետի գահակալության չորրորդ փարեդարձին:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Մ. ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ